

Ügyszám: NAIH-320-14/2014/H.

Tárgy: Termékbemutatókkal kapcsolatos
adatkezelés

Ügyintéző:

HATÁROZAT

A Health for Life Program Kft-t (a továbbiakban: Kötelezett) (1117 Budapest, Kondorosi út 2. A. ép.) az általa végzett jogellenes adatkezelés miatt

**10.000.000 Ft, azaz tízmillió forint
adatvédelmi bírság**

megfizetésére kötelezem, továbbá megtiltom a jogellenes adatkezelést azáltal, hogy elrendelem, hogy

- tájékoztassák a jogszabályoknak megfelelően a call center útján történő első kapcsolatfelvétel során az érintetteket az adatkezelő személyéről, az általuk kezelt személyes adatok forrásáról, az adatkezelés céljáról és az őket megillető jogaikról;
- töröljék mindazokat a személyes adatokat, amelyek esetében nem tudják igazolni az érintetti hozzájárulást;
- termékbemutató rendezvényeiken ne kérjék el jogszabályi felhatalmazás nélkül az érintettek személyi igazolványát, TAJ kártyáját;
- a személyes adatok felvételekor tegyenek eleget a szükségesség elvének, csak olyan adatot kezeljenek, amely az adatkezelési cél megvalósulásához szükséges;
- adjanak megfelelő tájékoztatást az adatalanyok részére azok személyes adatainak felvételekor, így a hozzájáruló nyilatkozatokon, meghívókon mind formai, mind tartalmi szempontból, valamint tájékoztassák a jogszabályban előírt módon rendezvényeiken megjelenteket az adatkezelés valamennyi lényeges körülményéről;
- valamennyi általuk üzemeltetett honlapon adjanak megfelelő tájékoztatást az adatkezelésről;
- jelöljék meg a felhasználók személyes adatai kezelésének szabályait tartalmazó hatályos jogszabályt az érintetteknek kiküldött meghívókban;
- módosítsák az adatvédelmi nyilvántartásba tett bejelentésüket.

A bírságot a határozat jogerőre emelkedését követő **15 napon belül a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság központosított bevételek beszedése célelszámolási forintszámlája (10032000-00319425-30006009) javára** kell megfizetni. **Az összeg átutalásakor kérem, hivatkozzon a NAIH-320/2014. BÍRS. számra.**

Egyidejűleg elrendelem jelen határozat azonosító adatokkal való nyilvánosságra hozatalát a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatóság (a továbbiakban: Hatóság) honlapján.

A határozat végrehajtásáról annak kézhezvételétől számított **30 napon belül értesítsék** a Hatóságot.

Ha a Kötelezett a bírságfizetési kötelezettségének határidőben nem tesz eleget, késedelmi pótlékot köteles fizetni. A késedelmi pótlék mértéke minden naptári nap után a felszámítás időpontjában érvényes jegybanki alapkamat kétszeresének 365-öd része. A bírság és a késedelmi pótlék meg nem fizetése esetén a Hatóság elrendeli a határozat végrehajtását, a bírság és a késedelmi pótlék adók módjára történő behajtását.

A hatósági eljárás kapcsán eljárási költség nem merült fel, ezért annak megállapításáról és viseléséről nem rendelkezem.

E döntés ellen közigazgatási úton jogorvoslatnak helye nincs, de a közléstől számított 30 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, azonban a Hatósághoz benyújtandó keresettel lehet kérni annak bírósági felülvizsgálatát. A tárgyalás tartása iránti kérelmet a keresetben jelezni kell. A teljes személyes illetékmentességben nem részesülők számára a bírósági felülvizsgálati eljárás illetéke 30 000 Ft, a per tárgyi illetékfeljegyzési jogos.

INDOKOLÁS

I. Az eljárás menete:

1. A vizsgálati eljárás:

A Vas Megyei Kormányhivatal Egészségbiztosítási Pénztári Szakigazgatási Szerve megállapította a hatásköre hiányát a Vas Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége által a Kötelezettnél végzett hatósági ellenőrzése alapján indított, VAO-001/01011/2013. iktatószámú közigazgatási eljárás során és az ügyet 2013. november 7-ei keltezéssel áttette az ügyben keletkezett iratokkal együtt a Nemzeti Adatvédelmi és Információszabadság Hatósághoz (a továbbiakban: Hatóság). A Hatóság NAIH-2918/2013/V. ügyszámon vizsgálatot indított.

A Vas Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége (a továbbiakban: Felügyelőség) 2013. 09. 18-án hatósági ellenőrzést végzett a Kötelezett árubemutatóján, Szombathelyen. A rendezvényre küldött meghívón szerepel, hogy „TB kártya és személyi igazolvány birtokában ingyenes a vizsgálat és kiértékelése”.

A Felügyelőség által a hatósági ellenőrzés során tapasztaltak szerint a rendezvényen elkérték az érintettek TAJ kártyáját vagy személyi igazolványát. Egy számítógépbe a rendezvény szervezői – meg nem határozott – adatokat rögzítettek, majd egy eszközbe nézve az érintettek mind két szeméről képet készítettek.

A Felügyelőségtől megkapott, Kötelezett által 2013.09.18-án tartott termékbemutatóról szóló meghívón az alábbiak szerepelnek:

- „Meghívóját és személyes iratait kérjük, hogy feltétlenül hozza magával, mert így tudja regisztrációját igazolni.”
- „Ne feledje, hogy a vizsgálat és kiértékelése csak TB kártya és személyi igazolvány birtokában DÍJMENTES!” „
- „Adatvédelem: az adatvédelmi törvény (1995. évi CXIX. törvény) értelmében személyes adatait kizárólag arra használjuk, hogy a későbbiekben kedvező ajánlatainkkal megkeressük. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg írásban nem kéri azok törlését.”

A Felügyelőség felhívására a Kötelezett azt nyilatkozta, hogy a személyi igazolvány és a TAJ kártya száma nem kerül rögzítésre, mindazonáltal a Felügyelőség megítélése szerint a fenti dokumentumok elkérésével felmerül a jogosulatlan adatkezelés gyanúja.

A vizsgálat során a Hatóság úgy ítélte meg, hogy a továbbiakban hatósági eljárás keretei között vizsgálja tovább az adatkezelő gyakorlatát.

2. A hatósági eljárás szakasza:

A Hatóság az információs önrendelkezési jogról és információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény (a továbbiakban: Infotv.) 60. § (1) bekezdése alapján 2014. március hó 3. napján adatvédelmi hatósági eljárást indított a Kötelezett adatkezelésével kapcsolatban.

Az eljárás során a Hatóság megvizsgálta a Kötelezett általános adatkezelési gyakorlatát, melynek során az Infotv. 71. § (2) bekezdése alapján figyelemmel volt a vizsgálati eljárás során beérkezett konkrét Felügyelőség részéről áttett ügyre is. A vizsgált időszak 2012. január 1-től az eljárás befejezéséig terjedő időtartam.

2.1. A Hatóság a 2014. március hó 7. napján kelt végzésével megkereste a Kötelezettet, adjon tájékoztatást arról, hogy honnan szerzi be a rendezvényeire szóló meghívón feltüntetett személyes adatokat, mi az adatkezelés célja és jogalapja, a termékbemutatókon résztvevők pontosan mely személyes adatait rögzíti, milyen céllal és milyen jogalappal tartja nyilván ezeket? Az iránt is érdeklődött a Hatóság, hogy az érintettek diagnosztizálása során mely személyes adatokat – ezen belül egészségügyi adatokat – rögzíti és milyen adathordozón, továbbá milyen célból rögzíti, illetve tartja nyilván a termékbemutatókon résztvevők személyazonosító igazolványának számát és TAJ számát? Kérdésként merült fel az is, hogy hogyan tájékoztatja az érintetteket az Infotv. 20. §-ában foglaltakról, történik-e adattovábbítás, illetve igénybe vesz-e adatfeldolgozót, alvállalkozót az adatkezelés során, valamint, hogy 2012. január 1-je óta hány termékbemutatót tartott, hányan vettek részt ezeken a rendezvényeken és konkrétan hány szerződéskötés történt, illetve 2014. évben mikor és hol tart termékbemutatókat? Felhívta továbbá, hogy küldje meg a válaszokat alátámasztó iratokat, a termékértékesítéshez használt szerződésük szövegét (mintapéldányát), az

alvállalkozókkal, adatfeldolgozókkal kötött szerződések másolatát, továbbá az adatkezelésével kapcsolatos belső szabályozás másolati példányát.

2.2. Tekintettel arra, hogy a Kötelezett a NAIH-320-2/2014/H. ügyiratszámú végzésben előírtaknak határidőben nem tett eleget, így 2014. április 7-ei keltezéssel a Hatóság a NAIH-320-3/2014/H. ügyiratszámú végzésében helyszíni ellenőrzést rendelt el 2014. év április hó 18. napjára, valamint ismételten felhívta a Kötelezettet a korábbi végzés megválaszolására.

A Kötelezett jelenlévő képviselői a fent említett időpontban a Kötelezett székhelyén (1117 Budapest, Kondorosi út 2. A. ép.) tartott helyszíni ellenőrzés során az alábbiakról adtak tájékoztatást:

A Kötelezett direkt marketing tevékenységet folytat telefonos ügyfélszolgálaton (call centeren) keresztül. 40-50 operátorral dolgoznak, akik az 'A' Kft. (a továbbiakban: 'A' Kft.) munkavállalói. A Kötelezettnek 2 alkalmazottja van. Az operátorok által használt szoftver a System. A Kötelezett által felhasznált adatok a Kft-től megvásárolt Teletár cd-s telefonkönyv adatbázisából származnak.

Az ellenőrzés során bemutatott cd a Teletár telefonkönyv 2012/1. számú kiadása volt, mely a kiadástól számított maximum 3 hónapig használható fel.

Az operátorok a Teletár telefonkönyvből dolgoznak kizárólag. A szoftver, mellyel az operátorok dolgoznak, a következő adatokat tartalmazza: név, cím, telefonszám. Ezeken az adatokon kívül – amennyiben a termékbemutató során szerződéskötésre kerül sor – a szerződés megkötéséhez szükséges adatokat rögzítik, illetve azokat a plusz adatokat kérik el, amiket a bank felé szükséges továbbítani hitelszerződés kötése esetén. A Kötelezettnek keretszerződése van egyes bankokkal hitelszerződés esetére.

A Kötelezett vezetői tájékoztatást adtak arról, hogy belső adatkezelési szabályozásuk nincsen, csak egy kialakult gyakorlatuk.

A Kötelezett adatvédelmi nyilvántartásban szereplő bejelentése (NAIH-68199/2013.) a szerződéskötéssel kapcsolatos adatokra vonatkozik, amelyeket a számlázás miatt tárolniuk kell.

Bemutattak egyes áruszerződéseket 2014. február, március és április hónapra vonatkozólag és tájékoztattak, hogy év elején a jogszabályi változások miatt módosultak a szerződés mintáik, azonban az elállással kapcsolatos rendelkezések még módosításra szorulnak. 2014. február hónapban áruvásárlási szerződést kötöttek, melyek értéke 20.000 és 990.000 forint közötti volt vegyesen. A februári szerződésekből kiderül, hogy akkor még tartottak írszdiagnosztikai vizsgálatot. A 2014. márciusi (100 db.) és áprilisi (74 db.) szerződéseket is áttekintették a Hatóság munkatársai.

Tavalyi évben a Kötelezett bevétele bruttó 700 millió forint volt.

A Hatóság kérdésére elmondták, hogy jelenleg már nem szerepel a meghívókon, hogy a „meghívottak hozzák magukkal az igazolványaikat”, illetve hogy szükséges lenne bemutatni a

személyazonosító igazolványt és TAJ kártyát. A Hatóság azon kérdésére, hogy mikor módosult a meghívó tartalma, nem tudtak pontos időpontot megadni, csak azt, hogy az év elején már új meghívót küldtek ki. A Kötelezett képviselői továbbá elmondták, hogy a korábbi meghívókon valószínűleg addig szerepelt ez a kitétel, hogy kérik az említett igazolványokat, míg íriszdiagnosztikával egybekötött bemutatókat tartottak, azonban idén már nem tartanak ilyet. A Kötelezett képviselői szerint íriszdiagnosztikát 2013. december 31-ig tartottak a rendezvényeiken. A régi termékbemutató meghívók 2013. januártól kerültek kiküldésre az év végéig, az új meghívókat, melyen szervezőként már az 'A' Kft. szerepel, 2014 márciusától küldik ki az érintetteknek.

2014. március 3-ig a Kötelezett maga szervezte a rendezvényeket, azonban azt követően már az 'A' Kft. szervezi a bemutatókat és az 'A' KFT. ügynökei dolgoznak a rendezvényeken.

Az adatrögzítés papír alapon történik, esetlegesen van elektronikus rögzítés is. (Az elektronikus rögzítés körülményeiről további információt nem kapott a Hatóság.) Adattovábbítás csak a hitelintézetek felé történik, amennyiben van hiteligénylés.

A Kötelezett képviselői pontos terméklistát nem bocsátottak rendelkezésre, elmondásuk szerint a termékbemutatók keretében edénykészleteket, matracokat, lábmasszírozót árulnak. Előadásokat az egész ország területén tartanak, körülbelül heti 10 alkalommal. A termékbemutatók időpontjait – eleget téve az új jogszabályi előírásoknak – a székhely szerint illetékes XI. kerületi jegyzőnek jelentették be, összesítve az ország egész területére nézve. A 18. hétről szóló bejelentésüket másolatban elkérte a Hatóság.

2014. március 3-tól van együttműködési szerződés a Health for Life Program Kft. és az 'A' Kft. között, melynek a dátumát az ellenőrzés alatt módosították a Kötelezett képviselői, mivel állításuk szerint tévesen szerepelt 2013-as év a szerződés végén dátumként.

A Kötelezett 2010-ig buszos kirándulással egybekötött termékbemutatókat tartott, azonban 2013-as évtől call center keretében történő meghívással tartanak termékbemutatókat.

Az értékesítő munkatársak munkaszerződéseit a Hatóság képviselői megtekintették és megállapították, hogy – a személyes adatok kivételével – teljesen megegyeznek, így csak egy példány másolatát kérték el. Az értékesítők az 'A' Kft.-vel állnak szerződéses viszonyban. A termékbemutatók értékesítő munkatársai kapnak egy listát a meghívottakról, amely alapján látják a regisztráltakat, így hozzájuk is eljutnak a meghívottak adatai.

Azzal kapcsolatosan, hogy az operátorok hogyan adnak tájékoztatást az érintetteknek az adatkezelésről, a Kötelezett képviselői által az ellenőrzésre behívott call center vezető a következőket mondta el:

Az operátorok a hívások alkalmával külön nem adnak felvilágosítást az adatkezeléssel kapcsolatosan. A System nevű szoftveren keresztül történik a tárcsázás és egyben ez biztosítja a kezelő felületet is. Az operátorok tájékoztatást adnak a telefonhívás során arról, hogy a meghívó egy 1-1,5 órás rendezvényre szól. A call center keretében történt hívásokat rögzítik, azonban nem tudták megmondani, meddig tárolják, illetve mikor kerülnek törlésre a felvételek.

A call center keretében használt program csak a rendezvény időpontjáig rögzített adatokat tárolja és tartalmazza. A Kötelezett képviselői elmondták, hogy negyedévente jön a frissítés a Kft-től az adatbázisukhoz. Azonban az operátorok a telefonhívás során még egyszer rákérdeznek a meghívott címére, az adatok pontosítása végett, és ha eltér a rendszerben szereplő címtől, akkor rögzítik az újat.

Az adatok törlésére a következők szerint van lehetőség: Az egyik lehetőség, hogy ha az operátor a „most ne hívjanak, mert nem érek rá” típusú választ kapja, ekkor egy külön listába kerülnek az adatok és egy későbbi időpontban próbálják újra. A másik lehetőség, amikor véglegesen kéri a hívott fél az adatai törlését, ekkor – supervisor-i (ellenőri, felügyelői) jogosultság mellett – Robinson listára kerülnek az érintett adatai. (A Robinson listára kerülés után, az érintett kérésének megfelelően a továbbiakban nem hívják fel.)

A Hatóság képviselői a helyszínen a fentebb említett dokumentumokat átnézték, másolatokat, iratokat kértek el, valamint megtekintették a call center helyiségét.

A helyszíni ellenőrzés során a Kötelezett képviselői átadták a Hatóság NAIH-320-2/2014/H. ügyiratszámú végzésére előkészített, de meg nem küldött válaszukat. A Hatóság korábbi kérdéseire az alábbi válaszokat adták:

- A Társaság a rendezvényeire szóló meghívókon feltüntetett személyes adatokat a Teletár Cd-ről (kiadja: Kft.) szerzi be és hasznosítja azt a saját rendszerében. Az adatok vonatkozásában egyébként adatkezelést nem végez a társaság.
- A termékbemutatókon résztvevő, meghívott és megjelent személyek közül csak azon személyek személyes adatait rögzítik, akikkel a Társaságuk, mint eladó adásvételi szerződést köt. A – másolatban megkapott – szerződésben meghatározott és kért adatokat rögzítik, melyek – többek között – a szerződés lényeges tartalmi elemeit jelentik.
- Társaságuk már 2013 nyár közepe óta nem végez, ill. végezteti a megjelent személyek diagnosztizálását, így erre vonatkozóan nem végeznek semmilyen adatrögzítést.
- Az adott előadásokon megjelent személyek személyi igazolványának és TAJ kártyájának a számát Társaságuk nem kéri, ill. szerződéskötés esetén a vevő fél áruhitel igénylése esetén kell az ÁSZF-ben rögzített, pénzügyi intézet által kért és meghatározott személyes adatokat megadni és rögzíteni, melyhez azonban a szerződő fél kifejezetten hozzájárul.
- Az előadáson megjelent személyeket az Infotv. 20. §-ban foglaltakról az előadás során és szóban tájékoztatják a Társaság megbízottjai, melyre vonatkozóan megbízott ügynökeik figyelmét mindig felhívják.
- Adattovábbítást Társaságuk nem végez, így adatfeldolgozót, alvállalkozót nem vesznek igénybe ezen célból.

A Hatóság azon kérdéseire, hogy mi a célja és jogalapja a Teletár Cd-ről hasznosított adatok kezelésének, valamint arról, hogy milyen céllal és jogalappal tartják nyilván a bemutatókon részt vevők helyszínen rögzített személyes adatait, a fent említett levelükben nem adtak tájékoztatást.

2.3. A Hatóság a helyszíni ellenőrzésről szóló jegyzőkönyv megküldése mellett, a NAIH-320-6/2014/H. ügyiratszámú végzésben felhívta a Kötelezettet, hogy adjon tájékoztatást arról, pontosan hány fő rendelkezik a jegyzőkönyvben is hivatkozott munkaszerződéssel operátori tevékenységre

vonatkozóan, illetve hány fő végez operátori tevékenységet a nevezett szerződéstől eltérő okirat/szerződés alapján, mi az oka annak, hogy a 'B' Kft. helyiségében végzik az operátorok – a call center keretében – a feladatukat, valamint e Kft. részt vesz-e az adatkezelésben. Továbbá az iránt is érdeklődött a Hatóság, hogy a Kötelezett által bemutatott Teletár cd mikori verzióját használja a call center a hívások során és frissítik-e jelenleg is rendszeresen a cd adattartalmát?

A Kötelezett a jegyzőkönyv tartalmával kapcsolatban az alábbi észrevételeket tette:

- A helyszíni ellenőrzés során nyilatkozatot tevő call center vezető állítása a valóságnak megfelel, mindazonáltal az értékesítések során tartott termékbemutatók alkalmával személyesen megjelenő ügyfelek nyilatkozatot írnak alá, melynek a keretében kifejezett hozzájárulásukat adják ahhoz, hogy a nevük-címük-telefonszámuk, mint személyes adataiknak a Társaságuk általi kezeléséhez (tartásához) hozzájárulnak. Ezen alkalommal tájékoztatásuk kiterjed a 2011. évi CXII. törvényben meghatározott jogaikra is.
- Előadták, hogy – a rendszer áttekintését követően – az adott napi hívások, ill. felvételek, bár rögzítésre kerülnek, de ezen hívások, ill. felvételek automatikusan törlésre kerülnek a rendszer által a hívást követő 30. napon.
- Olyan adatok kerülnek tárolásra a rendezvény időpontjáig, melyek nem minősülnek személyes adatoknak (például: kivel jön az ügyfél, mi lenne az igénye vásárlás során stb.)
- A rendszerük áttekintését követően kiderült, hogy a Kft-től 2012. I. negyed évéig vásárolt adatokat, azóta pedig ezen adatokat a saját rendszerében őrzi és használja fel.

A Kötelezett a NAIH-320-6/2014/H. ügyiratszámú végzésben feltett kérésekre a következő tájékoztatást küldte meg a Hatóságnak:

- A hivatkozott munkaszerződés értelmében a Kft. által bérelt helyiségben – megbízási jogviszony keretében – 42 fő végez operátori tevékenységet.
- Az operátori tevékenységet nem a 'B' Kft. helyiségében végzik az alkalmazott operátor munkavállalók – call center keretében – hanem a Health for Life Program Kft. által bérelt helyiségekben. A Health for Life Program Kft. (fő)bérlő cég – egyebekben – szerződéses jogviszony keretében (al)bérletet biztosít a 'B' Kft. részére. Egyebekben a 'B' Kft. semmilyen szinten nem vesz részt bármilyen jellegű és minőségű és az Infotv-ben meghatározott és adatkezelésnek minősíthető tevékenységben, ill. ilyen jellegű (adatkezelés) feladat ellátásában.
- A Health for Life Program Kft. utoljára 2012 tavaszán (I. negyedév) vásárolt adatokat Teletár Cd formájában a Kft-től, melyeket azóta a saját rendszerében őrzi és használja fel. Az adatok vonatkozásában egyébként adatkezelést nem végez Társaságuk. Azt követően a társaság személyes adatgyűjtést fogantatosít ügyfeleinél, hozzájáruló nyilatkozat keretében.
- Továbbá tájékoztatták a Hatóságot, hogy a Kft-vel 2009 óta még jelenleg is jogviszonyban álló vevő ügyfelek adatait (név, lakcím, telefonszám) – a jogviszony fennállása és jogi jelleg okán – jelenleg is őrzik, melyek a jogviszony lezárásával, illetve a számviteli törvényben meghatározott (2000. C. tv.) 8 éves határideig kerülnek őrzésre, majd ezt követően törlésre.
- Figyelemmel arra a tényre, mely szerint a rendszer a 30. napon törli az adott hívásokat, a jegyzőkönyvben szereplő Hivatali kötelezésnek (adatbeküldés) a Társaság nem tud eleget tenni, azonban egy ezt követő és 30 napon belüli adatközlést teljesíteni tudnak.

2.4. A NAIH-320-10/2014/H. ügyiratszámú végzésében a Hatóság a Kötelezettet felhívta, hogy küldje meg a 2014. május 20-i napon folytatott call centeres beszélgetések felvételének másolatát, illetve a termékbemutatók során érintettek által aláírt nyilatkozatok közül 10 különböző időpontú nyilatkozat másolatát, melyben a hozzájárulásukat adják az adataik kezeléséhez. Valamint felhívta a Hatóság a Kötelezettet, hogy adjon tájékoztatást arról, hogy az általuk a jegyzőkönyv kiegészítéseként küldött észrevételek között meghatározott adatrögzítésnél, mely adatok tárolását végzik, köztük azoknak az adatoknak a felsorolásával is, melyek már szerepelnek a hívás időpontjában a rendszerükben, azaz nem új adatként kerülnek rögzítésre. További kérdésként merült fel az is, hogy meddig őrzik meg a rendezvény résztvevőinek személyes adatait, miért szükséges, hogy feltétlenül magukkal vigyék a regisztráció igazolásához a meghívottak a személyes irataikat is a rendezvényre, továbbá miért szükséges, hogy a meghívott a helyszínen bemutassa a TAJ kártyáját, személyi igazolványát, lakcímkártyáját?

A Kötelezett a végzésre az alábbi nyilatkozatot tette:

- A hívás időpontjában már rendelkeznek a név, telefonszám, lakcím adatokkal (nem új adatok). A híváskor olyan adatok kerülnek tárolásra a rendezvény időpontjáig, melyek egyebekben nem minősülnek jogszabály alapján személyes adatoknak, így különösen: kivel jön az ügyfél, illetve mi lenne az igénye a vásárlás során.
- A rendezvényen résztvevők személyes adatait társaságuk az adott érintett személy erre vonatkozóan korábban már megtett hozzájáruló nyilatkozatának a visszavonására irányuló szándéka közlésének megtételéig őrzi. A nyilatkozatot tevőnek jogában áll tiltakoznia a személyes adatainak a kezelése ellen, melyre egyébként figyelmét külön felhívják.
- A meghívottak a személyes irataikat nem abból a célból viszik magukkal, mert az a regisztrációhoz szükséges, hanem azért, mert egyrészt abban az esetben, ha szerződéskötésre kerülne sor, akkor a szerződés jogszerű és biztonságos elkészítéséhez feltétlenül szükség van ezen iratokra, másrészt pedig amennyiben az ügyfél olyan szerződést köt, melyben áruhitelt vesz igénybe, úgy a hitelező és szerződött pénzügyi intézet ezt kifejezetten megkívánja. A fentiek alapján tehát nem szükséges és nem feltétel a meghívottnak a személyes adatait rögzítő és azt tartalmazó okiratait magával vinnie, de abban az esetben, ha szerződést köt, úgy az gyorsabban fog lefolyni, ha ezen iratok a birtokában vannak.
- Nem szükséges és nem is várja el társaságuk azt, hogy a meghívottak a helyszínen bemutassák a TAJ kártyájukat, személyi igazolványukat vagy a lakcímkártyájukat. Ilyen meghatározást és/vagy elvárást/kötelezést nem tartalmaznak sem a meghívóik, sem pedig a telefonos hívásaik. Az ilyen adattartalmú és jellegű meghívók megszüntetésre kerültek már a 2013-as évben.

2.5. Az eljárás során a Hatóság belföldi jogsegély keretében megkereste Budapest Főváros Kormányhivatala Fogyasztóvédelmi Felügyelőségét (a továbbiakban: Fogyasztóvédelmi Felügyelőség), hogy jelentett-e be a Kötelezett üzleten kívüli kereskedelmi tevékenysége keretében – az általa forgalmazott termékek értékesítése céljából – szervezett utazást vagy rendezvény tartását.

A Fogyasztóvédelmi Felügyelőség tájékoztatása szerint a Kötelezett 2014. 28. heti termékbemutatói helyszíneiként **32 előadást** jelentett be.

3. Az eljárás során a Hatóság az alábbi dokumentumokat vizsgálta meg:

3.1. A Health for Life Program Kft. meghívójának másolata (2013. szeptember 18. Szerda 9:00, Claudius Hotel, 9700 Szombathely, Bartók Béla krt. 39.)

A Health for Life Program Kft. logójával ellátott, névre szóló, postán küldött meghívója, mely tájékoztat, és az alábbi információkat tartalmazza: „Tájékoztatom, hogy lakóhelyére érkezik nyári vitalizáló rendezvényünk. Így Önnek és kedves családjának bőr- és íriszdiagnosztikai vizsgálatunk lesz elérhető! A vizsgálok után, egy **interaktív előadáson vehet részt**, ahol **megismertetjük Önökkel új orvostechnikai eszközeinket.**” A Bőr- és Íriszdiagnosztikai vizsgálat díja 18.000 Ft, azonban a meghívó tulajdonosának, azaz Önnek és kedves Hozzá tartozóinak **TELJESEN DÍJMENTES** rendezvényünk keretein belül.” „Rendezvényünk fő célja, hogy megismertesse Önökkel a gyógyszermentes élet lehetőségeit, továbbá hasznos tanácsokkal lássa el a jelenlévőket az alternatív gyógy módokkal kapcsolatban.”

„A rendezvény kb. 3 és fél óra, amely nem tartalmazza a kiértékelések és adategyeztetés idejét.” Külön kiemelték, hogy a meghívót és a személyes iratokat kérik, hogy feltétlenül hozzák magukkal, mert így tudja regisztrációját igazolni az érintett. A meghívó hátoldalán található egy tájékoztató a bőrdiagnosztikai vizsgálatokról, az íriszdiagnosztikai vizsgálatokról, valamint a véroxigén szint méréséről. Kiemelve szerepel, hogy vizsgálataik most egy helyen és egy időben elérhetők. A rendezvényért felelősként a Health for Life Program Kft-t jelölték meg a meghívó alján, valamint felhívják a figyelmet, hogy: „Ne feledje, hogy a vizsgálat és kiértékelése csak TB kártya és személyi igazolvány birtokában DÍJMENTES! Az apró betűs tájékoztató részben pedig az „Adatvédelem”-nél a következő szerepel: „az adatvédelmi törvény (1995. évi CXIX. törvény) értelmében személyes adatait kizárólag arra használjuk, hogy a későbbiekben kedvező ajánlatainkkal megkeressük. Adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg írásban nem kéri azok törlését.”

3.2. Meghívó másolata, Health for Life Program Kft. (Hotel Szieszta, 9400 Sopron, Lővér Krt. 37., 2013. szeptember 18. Szerda 8:30-ra)

A meghívó a korábbi meghívókhöz képest ugyanazokat az információkat tartalmazza, azt az egyet kivéve, hogy már nem hívják fel a figyelmet arra, hogy: „Ne feledje, hogy a vizsgálat és kiértékelése csak TB kártya és személyi igazolvány birtokában DÍJMENTES!”

3.3. Az 'A' Kft. programjára szóló meghívó (2014. április 15. kedd 9 órára, 1202 Budapest, Mártírok útja 156-158.)

Az 'A' logójával ellátott, névre szóló, és postán kiküldött meghívó a következő információkat tartalmazza: „Amint azt Önnek telefonon elmondtam, adatait kiválasztottuk adatbázisunkból. Gratulálok! Az Önnek elkészített ajándék értéke 25.000 Ft! Amennyiben nem egyedül (párban) érkezik előadásunkra, 30+30 ezer Ft értékű ajándékban részesülnek! Az előadás során partnercégeink újdonságaival fogjuk megismertetni önöket. Kollégánk keresni fogja Önt, hogy részvételét megerősítse. Arról is érdeklődni fog, hogy hány személlyel érkezik programunkra. Programunkon csak személyes meghívóval rendelkező felnőttek és kísérőik vehetnek részt.”

3.4. 1 szerződésmásolat a Health for Life program Kft. termékének vásárlásáról és a hitelszerződésről

A szerződés tárgya egy párolótorony, 12 részes szeletelő, 1 gyümölcs robotgép, a vételár pedig 60.000 forint (szállításkor 5000 forint és a fennmaradó összeg törlesztése 12 * 5590 forint lesz).

A szerződési feltételek között a Vevő az okirat aláírásával minden kikötés és korlátozás nélkül hozzájárul ahhoz, hogy az áruhitel ügyintézéshez szükséges személyes okmányairól (személyi igazolvány, lakcímkártya, jövedelemigazolás, nyugdíjszelvény, stb.) az Eladó képviselője/ügynöke másolatot készítsen és a másolatokat az OTP Bank Nyrt., Cofidis, és Cetelem, stb. részére átadja a további áruhitel ügyintézés elbírálása céljából. A hitelszerződés melléklete szintén egy kiegészítés, mely az okmányok másolásáról szól a szerződési feltételek között is szereplő kitételrel megegyező szöveggel.

3.5. 1 szerződésmásolat a Health for Life program Kft. termékének vásárlásáról (áruvásárlási szerződés másolata, matrac vásárlásáról)

A szerződés tartalma megegyezik a 3.4. pontban leírtakkal, azonban a termék ebben az esetben egy darab pulzáló mágnes matrac, melynek az eredeti ára 990.000 forint, de a vevő kapott 690.000 forint támogatást és matrac beszámítás címén is lejött az árból még 80.000 forint. Így a végleges vételár 220.000 forint, mely 24 havi részletben és szállításkori 20.000 forinttal kerül kifizetésre.

3.6. Önálló ügynöki szerződések másolata, melyet a Health for Life Program Kft.-vel kötöttek (17. db)

Önálló kereskedelmi ügynöki szerződések, amelyek létrejöttek egyrészt a Health for Life Program Kft., mint megbízó által, másrészt az egyes termékértékesítők által, akik a megbízó képviseletét látják el. A személyi kör meghatározásánál az szerepel, hogy: „a megbízó a jelen szerződés aláírásával egyidejűleg az ügynök rendelkezésére bocsátja a vevőköri listát.”

3.7. Az értékesítést végző munkatársak munkaszerződései közül egynek a teljes másolata, melyet az 'A' Kft.-vel kötöttek.

3.8. Health for Life Program Kft. önálló kereskedelmi ügynöki szerződés mellékletének másolata (Kiegészítés, szabályzat)

Az értékesítők részére készült szabályzat 1. pontja az áruhitellel kapcsolatos teendőket, a 2. pont a céges hitelek esetéről, a 3. pont a stornóról, a 4. pont pedig az adminisztrációról szól. Az adminisztrációról szóló résznél szerepel, hogy: „Az előadó köteles minden leszervezett előadásról részvételi listát leadni, melyen az alábbi adatokat kell szerepeltetni a megjelent vendégekről: név, cím, telefonszám. Ha az előadó a részvételi listát nem adja le, vagy hiányosan, akkor havi 100.000 Ft. büntetést kell fizetnie a cég részére.”

3.9. Health for Life Program Kft. önálló kereskedelmi ügynöki szerződés mellékletének másolata (Kiegészítés, szabályzat 2.)

Az értékesítők önálló kereskedelmi ügynöki szerződésének kiegészítése, azaz a Szabályzat 2. tartalma, hogy az előadónak az előadáson az alábbiakat TILOS mondani:

- A kiadott írisz- ill. bőrdiagnosztikai eredmények nem orvosi eredmények, nem diagnosztikai eredmények.
- A kiadott eredményeket nem a központban lévő szakorvos értékeli ki, hanem egy speciális számítógépes szoftver értékeli ki az eredményeket a központban. Nem történik orvos szakmai kiértékelés.
- Tilos hivatkozni az Orvos vagy bármilyen orvos szakmai szervezetre, velük nem állunk kapcsolatban, az általuk kiállított eredmény más.
- Minden termék esetében a bekövetkező egészségügyi javulás csak lehetőség, a termék használata direkt módon nem gyógyít. A termékek használatával bekövetkező egészségügyi eredményekről minden esetben csak feltételes módban nyilatkozhat az előadó.
- A termékeink egészségmegőrző termékek.

3.10. Megbízási szerződés másolata a Health for Life Program Kft. és az 'A' Kft. között.

3.11. Az operátori munkaszerződések közül 1db másolata, munkáltató az 'A' Kft.

A munkaszerződés része mellékletként az alkalmazotti titoktartási nyilatkozat, munkaköri leírás, munkafegyelmi szabályok, valamint egy tájékoztató az operátori jutalékról.

3.12. Oktatási anyag másolata (6 oldal)

Az oktatási anyag első 2 oldala a hívás kezelő felülettel kapcsolatos tudnivalókra vonatkozik. A 3. oldalon a hívások során történő beszélgetés kötelező részét tartalmazza, míg a 4. oldal a rendezvényekkel kapcsolatos tudnivalókról szól.

A 4. oldalon található kezdési időpont címnél a következő információk kerültek meghatározásra: „a vizsgálat általában reggel nyolc óra harminc perckor kezdődik, viszont előtte egy 10-15 perccel korábban kell megjelenni adatagyeztetés céljából! (személyi igazolvány, laccímka, táj kártya legyen ott nála!) + visszaigazoló levél.”

A 4. oldalon található az is, hogy „visszaigazoló levelet küldünk és nem meghívót! Ezt csak és kizárólag postai úton áll módunkban küldeni, email-ben semmiféle tájékoztatót nem küldünk! Az ügyfél nevét és címét nagyon fontos pontosan tudni, hiszen ezek alapján küldjük el számára a visszaigazoló levelünket. Adatagyeztetés során győződj meg róla, hogy helyesen és hiánytalanul írtad-e le a nevét és címét!”

3.13. Operátori utasítás másolata (a call center-i irodából) (2-2 lap)

A call center keretében dolgozó operátorok ülőhelyénél kihelyezett utasítások kiemelik a kötelező elemeket, illetve a házirend egyes részeit. Kiemelték, hogy: „Ne mond előre az ügyfél nevét és adatait.”, „Regisztráció: az ügyfél mondja a saját adatait. Nevet, címet egyeztetni és pontosan rögzíteni.”

3.14. Képernyőmentés 1 oldal

A System nevű szoftver híváskezelő felületét mutatja. Tartalmazza a beszélgetés kötelező elemeit, a rendezvény helyszínét, időpontját, címét, a hívott fél nevét, telefonszámát, címét. További rögzíthető adatok a hívott fél kora, e-mail cím, másik telefonszáma, illetve a „kivel érkezik” mező.

3.15. (szoftver) rövidített felhasználói dokumentáció (10 oldal)

Magának a szoftvernek a használati utasításából egy részlet az operátorok részére lényeges részből.

3.16. Jegyzői bejelentés másolata a termékbemutatók időpontjáról és helyszínéről a 18. hétre vonatkozólag

Kötelezett az illetékes jegyzőnek a 2014. 18. hetére 21 termékbemutatót jelentett be.

3.17. Excel fájlból nyomtatott táblázat részlet 3 személy adataival (+megjegyzés rovat is látható)

A meghívottakról tárolt adatok a következők: név, telefonszám, cím, termékbemutató dátuma, megjegyzés (pl. ha nem jó neki a reggeli időpont, akkor délután fog menni), a kora, hányan mennek, és kivel.

3.18. 2014. május 20. napján készült call-centeres telefonhívások

Az operátorok által kezdeményezett hívások az oktatási anyagban is szereplő séma szerint kezdődnek: „Jó napot kívánok. Én (itt elhangzik az operátor neve) vagyok, (a hívott fél pontos neve) úrral/hölgygel beszélek? Én azzal kapcsolatban kerestem fel, mert korábban segítette a munkánkat egy felmérés kapcsán erről a számról és éppen ezért mivel megtisztelt a válaszával szeretnénk most megajándékozni személyesen egy program keretein belül és ezt az ajándékot napon, helyszínen tudja teljesen díjmentesen átvenni.” Többek között a beszélgetések között az operátorok által nyújtott információk között elhangoztak a következők: „ez egy bemutatóval egybekötött szaktanácsadás”, bemutatjuk egészségmegőrző termékeinket”. A beszélgetések tartalma nagyjából az időpont és helyszínről szóló tájékoztatót tartalmazza, majd egy adategyeztetést a név, cím és a kíséret tekintetében. A telefonbeszélgetések során nem hangzott el a szervező cég, vagy a forgalmazó cég neve.

3.19. Hozzájáruló Nyilatkozatok 10 különböző időpontban megtartott előadásról

A nyilatkozat szövege alatt egy táblázat található, melyet a bemutatón résztvevők töltöttek ki a nevükkel, címükkel, telefonszámukkal és aláírásukkal. A hozzájáruló nyilatkozat szövege: „Melyben alulírott megjelölt személy(ek) a jelen okirat aláírásával kifejezett hozzájárulásomat adom ahhoz, hogy a Fővárosi Törvényszék Cégbírósága előtt a(z) Cg. 01-09-905334 cégjegyzékszámom bejegyzett Health for Life Program Korlátolt Felelősségű Társaság (1117 Budapest, Kondorosi út 2/A. szám) – a továbbiakban: „Társaság” – figyelemmel a 2011. évi CXII. tv. az információs

önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló törvény alapján az alábbi személyes adataimat (név, lakcím, telefonszám) felhasználja és azokat teljes körűen kezelje, így ezen személyes adataim birtokában a Társaság a jövőben további rendezvényeivel megkeressen, ill. ezekre meghívjon és e körben a személyes adataimat (név, lakcím, telefonszám) kezelje. Abban a nem várt esetben, amennyiben a fenti nyilatkozatom megtételét követően nem kívánom a továbbiakban a személyes adataim kezelésével a Társaságot felhatalmazni, úgy ezen szándékomat kifejezetten és írásban közölni fogom a Társasággal. A nyilatkozatot tevő tiltakozhat a személyes adatai kezelése ellen. Az adatkezelő a tiltakozást a kérelem benyújtásától számított legrövidebb időn belül, de legfeljebb 15 napon belül megvizsgálja, annak megalapozottsága kérdésében döntést hoz, és döntéséről a kérelmezőt írásban tájékoztatja. Ha az adatkezelő az érintett tiltakozás, továbbá az annak alapján tett intézkedésekről értesíti mindazokat, akik részére a tiltakozással érintett személyes adatot korábban továbbította, és akik kötelesek intézkedni a tiltakozási jog érvényesítése érdekében megalapozottságát megállapítja, az adatkezelést – beleértve a további adatfelvételt és adattovábbítást is – megszünteti és az adatokat zárolja.”

III. Az ügyben alkalmazandó jogszabályi előírások:

Az Infotv. 3. § 2. pontja szerint: *„személyes adat: az érintettel kapcsolatba hozható adat – különösen az érintett neve, azonosító jele, valamint egy vagy több fizikai, fiziológiai, mentális, gazdasági, kulturális vagy szociális azonosságára jellemző ismeret –, valamint az adatból levonható, az érintettre vonatkozó következtetés”,*

7. pontja értelmében *„hozzájárulás: az érintett akaratának önkéntes és határozott kinyilvánítása, amely megfelelő tájékoztatáson alapul, és amellyel félreérthetetlen beleegyezését adja a rá vonatkozó személyes adatok – teljes körű vagy egyes műveletekre kiterjedő – kezeléséhez”,*

9. pontja alapján *„adatkezelő: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely önállóan vagy másokkal együtt az adatok kezelésének célját meghatározza, az adatkezelésre (beleértve a felhasznált eszközt) vonatkozó döntéseket meghozza és végrehajtja, vagy az adatfeldolgozóval végrehajtatja”;*

10. pontja szerint: *„adatkezelés az alkalmazott eljárástól függetlenül az adatokon végzett bármely művelet vagy a műveletek összessége, így például gyűjtése, felvétele, rögzítése, rendszerezése, tárolása, megváltoztatása, felhasználása, lekérdezése, továbbítása, nyilvánosságra hozatala, összehangolása vagy összekapcsolása, zárolása, törlése és megsemmisítése, valamint az adatok további felhasználásának megakadályozása, fénykép-, hang- vagy képfelvétel készítése, valamint a személy azonosítására alkalmas fizikai jellemzők (pl. ujj- vagy tenyérynymat, DNS-minta, íriszkép) rögzítése”,*

12. pontja értelmében *„nyilvánosságra hozatal: az adat bárki számára történő hozzáférhetővé tétele”;*

17. pontja szerint *„adatfeldolgozás: az adatkezelési műveletekhez kapcsolódó technikai feladatok elvégzése, függetlenül a műveletek végrehajtásához alkalmazott módszertől és eszköztől, valamint az alkalmazás helyétől, feltéve hogy a technikai feladatot az adatokon végzik”;*

18. pontja alapján *„adatfeldolgozó: az a természetes vagy jogi személy, illetve jogi személyiséggel nem rendelkező szervezet, aki vagy amely szerződés alapján - beleértve a jogszabály rendelkezése alapján kötött szerződést is - adatok feldolgozását végzi”.*

Az Infotv. 4. és 5. §-a szerint: *„(1) Személyes adat kizárólag meghatározott célból, jog gyakorlása és kötelezettség teljesítése érdekében kezelhető. Az adatkezelésnek minden szakaszában meg*

kell felelnie az adatkezelés céljának, az adatok felvételének és kezelésének tisztességesnek és törvényesnek kell lennie.

(2) Csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen, a cél elérésére alkalmas. A személyes adat csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig kezelhető. [...]

5. § (1) Személyes adat akkor kezelhető, ha

a) ahhoz az érintett hozzájárul, vagy

b) azt törvény vagy - törvény felhatalmazása alapján, az abban meghatározott körben - helyi önkormányzat rendelete közérdeken alapuló célból elrendeli (a továbbiakban: kötelező adatkezelés)."

Az Infotv. 14. §-a szerint „az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél

a) tájékoztatását személyes adatai kezeléséről,

b) személyes adatainak helyesbítését, valamint

c) személyes adatainak - a kötelező adatkezelés kivételével - törlését vagy zárolását”.

Az Infotv. 15. § (1) és (4) bekezdése szerint „az érintett kérelmére az adatkezelő tájékoztatást ad az érintett általa kezelt, illetve az általa vagy rendelkezése szerint megbízott adatfeldolgozó által feldolgozott adatairól, azok forrásáról, az adatkezelés céljáról, jogalapjáról, időtartamáról, az adatfeldolgozó nevéről, címéről és az adatkezeléssel összefüggő tevékenységéről, továbbá - az érintett személyes adatainak továbbítása esetén - az adattovábbítás jogalapjáról és címzettjéről.

Az adatkezelő köteles a kérelem benyújtásától számított legrövidebb idő alatt, legfeljebb azonban 30 napon belül, közérthető formában, az érintett erre irányuló kérelmére írásban megadni a tájékoztatást.”

Az Infotv. 17. § (2) bekezdése alapján „A személyes adatot törölni kell, ha

a) kezelése jogellenes;

b) az érintett - a 14. § c) pontjában foglaltak szerint - kéri;

c) az hiányos vagy téves - és ez az állapot jogszerűen nem orvosolható -, feltéve, hogy a törlést törvény nem zárja ki;

d) az adatkezelés célja megszűnt, vagy az adatok tárolásának törvényben meghatározott határideje lejárt;

e) azt a bíróság vagy a Hatóság elrendelte.”

Az Infotv. 20. § (2) bekezdése alapján az érintettet az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

Az Infotv. 23. § (1) bekezdése értelmében „Az adatkezelő az érintett adatainak jogellenes kezelésével vagy az adatbiztonság követelményeinek megszegésével másnak okozott kárt köteles megtéríteni. Az érintettel szemben az adatkezelő felel az adatfeldolgozó által okozott kárért is. Az adatkezelő mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy a kárt az adatkezelés körén kívül eső elháríthatatlan ok idézte elő”.

A személyes adatok feldolgozása vonatkozásában az egyének védelméről és az ilyen adatok szabad áramlásáról szóló 1995. október 24-i 95/46/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: Irányelv) 2. cikkének d) pontja értelmében „adatkezelő az a természetes vagy jogi személy, hatóság, intézmény vagy bármely más szerv, amely önállóan vagy másokkal együtt meghatározza a személyes adatok feldolgozásának céljait és módját”.

Az Irányelv 2. cikkének h) pontja alapján „az érintett kívánságának önkéntes, kifejezett és tájékozott kinyilvánítása, amellyel beleegyezését adja az őt érintő személyes adatok feldolgozásához”.

IV. Megállapítások:

1. Termékbemutatók általános jellemzői:

Az árubemutatóval egybekötött termékértékesítési tevékenység a hagyományostól eltérő kereskedelmi formák egyike, ahol az ügyletkötés természetéből adódóan a vásárlók több tekintetben is (fogyasztói jogok érvényesülése, tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat elleni védelem és a személyes adataik kezelése vonatkozásában biztosított) fokozott védelmet igényelnek.

Meglehetősen elterjedt gyakorlatnak mondható, hogy az árubemutatót szervező vállalkozások rendezvényeiket egészségnapként, szűrővizsgálatként, ingyenes állapotfelmérésként (pl. bőr- és íriszdiagnosztikai vizsgálatok, kockázatelemzés) hirdetik meg. Ezeken a rendezvényeken az egészséges életmódról tartott előadásokkal próbálják meggyőzni az érintetteket a bemutatott termékek nélkülözhetetlenségéről és igyekeznek rábírní őket azok megvásárlására. Az egészségnapok jellemző célcsoportja az idősebb korosztály, akik egy kifejezetten sérülékeny fogyasztói kört alkotnak, hiszen fokozottan érzékenyek minden olyan új termékre, terápiás lehetőségre, amely állapotuk javulását, tüneteik enyhítését és gyógyulást ígér, ezért akár erejüket meghaladó kiadásokra is hajlandóak.

2. A Kötelezett tevékenysége, adatkezelői felelőssége:

A Kötelezett egészségnap rendezvény keretében egészségmegőrző termékek, gyógyászati segédeszközök, orvostechnikai eszközök forgalmazásával foglalkozik, melyeket főleg termékbemutatókon értékesít. A termékbemutatókat egészségnapnak nevezi, azonban az azokon végzett állapotfelmérések, az elhangzó, egészséges életmóddal kapcsolatos előadások kapcsán rendkívül drága árucikkeket kíván értékesíteni a megjelentek részére.

A Kötelezett a termékbemutatókon résztvevőkhöz elsősorban telefonon jut el, illetve a telefonos hívás után levélben is megkeresi az érintetteket. Telefonon történő megkereséshez Cd-s adatbázist vásárolt a Kötelezett a TeleData Kft-től, melyből adatokat a Calgo UHU system nevű szoftver felhasználásával tárol. Akinek sikerül felkelteni az érdeklődését, annak postai úton meghívót küldenek, a meghívott személy egy családtagját, ismerősét magával viheti a rendezvényre. Saját adatbázissal is rendelkeznek, mely a vásárlóiktól, az egészségnapokon részt vettekől gyűjtött adatokból áll a nyilatkozatuk szerint.

A Kötelezett ügyvezetője a helyszíni ellenőrzés során, azaz 2014. április 18-án azt a nyilatkozatot adta, hogy az operátorok csak a Teletár telefonkönyvből (..... Kft. Cd-je) dolgoznak kizárólag, valamint azt is nyilatkozta, hogy negyedévente jön a frissítés a Kft-től. Majd a NAIH-320-6/2014/H. számú végzésére adott válaszában már azt a nyilatkozatot tette, hogy a társaságuk személyes adatgyűjtést fogantatosít ügyfeleinél, valamint a Teletár adatbázisával kapcsolatban előadta, hogy utoljára 2012 tavaszán vásárolt adatokat a Kt-től, mely adatokat azóta a saját rendszerében őriz és használ. Ezek ellenére azt is állította, hogy az adatok vonatkozásában adatkezelést nem végez.

A Kötelezett rögzíti és nyilvántartja a résztvevők/vásárlók nevét, lakcímét, születési helyét és idő adatát, telefonszámát, valamint a telefonos hívások által rögzített plusz információkat (kivel jön, hány éves, mik az elvárásai). Ezen adatok is személyes adatnak tekintendők, mivel az Infotv. rendelkezései szerint személyes adatnak minősül az az adatkör is, hogy kit visz magával a meghívott, hány évesek, és még a meghívottak elvárásai is. Így a Kötelezett által tett nyilatkozat, mely szerint nem kezelnek személyes adatokat, nem felel meg a valóságnak.

Az Irányelv tartalmi elemeit értelmezi a 29. cikke által létrehozott adatvédelmi munkacsoport az „adatkezelő” és az „adatifeldolgozó” fogalmáról szóló 1/2010. számú véleménye (a továbbiakban: 1/2010. számú Vélemény), melynek a III.1.a) pontja kifejti, hogy „az adatkezelői minőség elsősorban annak a ténybeli körülménynek a következménye, hogy egy jogalany úgy döntött, hogy a saját céljaira személyes adatokat dolgoz fel.”

Az Infotv. 3. § 9. és 10. pontja alapján, mind az adatkezelői minőség, mind pedig az adatkezelési folyamat megvalósult, mikor is az adatok egy részét megvásárolták, majd lementették és felhasználták, illetve tárolják is őket, valamint az érintettektől felvett személyes adatok gyűjtése is adatkezelésnek tekintendő.

A Kötelezett adatkezelői minősége az eljárás alatt egyértelműen megállapítható az Infotv. és az Irányelv nevezett rendelkezései alapján.

Az 'A' Kft. 2014. márciusától áll szerződésben a Kötelezettel. A rendelkezésre álló információk szerint a vizsgált időszak jelentős részében még nem vett részt az adatkezelésben, így a hatóság az 'A' Kft. tevékenységét és adatkezelését jelen eljárásban nem vizsgálta.

A Kötelezett adatkezelése során az értékesítést végző személyek adatifeldolgozónak minősülnek. Az adatifeldolgozói tevékenységet 2014 márciusát megelőző időszakban a Kötelezettel kötött megbízás alapján, majd ezt követően az 'A' Kft. megbízása keretében látták el.

A bankok, hitelintézetek hitelezéssel kapcsolatos gyakorlatát szintén nem vizsgálta a Hatóság ebben az eljárásban.

3. Az érintettek köre

Az eljárásban vizsgált dokumentumok és a Kötelezett nyilatkozatai alapján az érintettek számát az alábbi táblázatban szereplő adatok mutatják. A táblázatban szereplő adatok körülbelüli értékek.

	Bemutatók száma (db)	Hozzájáruló nyilatkozatok száma (db/fő)	Szerződéskötések száma (db)
Hetente	27	459	21
Havonta	108	1836	83
Évente	1296	22032	996

A táblázatban szereplő adatok a megvizsgált dokumentumok, és az iratokban szereplő 2014. évben keletkezett adatok felhasználásával kerültek kiszámításra. A hozzájáruló nyilatkozatok száma a megküldött hozzájáruló nyilatkozatok alapján került kiszámításra, körülbelül hány fő írta alá egy bemutató alkalmával, és ez az érték került szorzásra a bemutatók számával. A fenti értékek alapján, az adatkezeléshez hozzájárulásukat adott személyeket számítva több mint 22.000 érintettel lehet számolni évente, ami azt jelenti, hogy 55.000 fő érintett a Kötelezett adatkezelésében 2012-2014 közötti időszakban. A szerződéskötések számát az egy hónapban kötött szerződések – helyszíni ellenőrzés során jegyzőkönyvbe került adatok – számából kiindulva lehet kalkulálni.

Ellentmondásos volt a Kötelezett azon nyilatkozata, miszerint hetente körülbelül 10 termékbemutatót tartanak országszerte, hiszen az általuk megküldött 18. hétre szóló bejelentés 21 bemutatóról szól, illetve a Fogyasztóvédelmi Felügyelőség által megküldött 28. hétre szóló bejelentés már 32 termékbemutatóról szól. A Hatóság a vizsgált dokumentumok alapján tudott kalkulálni az érintettek számát illetően, mivel a Kötelezett nyilatkozata nem volt összhangban még az ő általa megküldött iratokkal sem.

4. Célhoz kötöttség követelménye:

4.1. Az érdeklődőket a részükre kiküldött, a II.3.1. pontban nevezett meghívón „bőr- és íriszdiagnosztikai vizsgálat” elnevezésű rendezvényre invitálta a Kötelezett, több helyen kiemelte, hogy az azon való részvétel ingyenes. Utalt még arra, hogy egy interaktív előadáson is részt vehetnek a meghívottak egy ebéd mellett, ahol megismertetik velük új orvostechikai eszközeiket. Sehol nem olvasható olyan tájékoztatás, hogy a rendezvényen termékértékesítés folya. A meghívón feltüntetett „Adatvédelem” pont szerint a személyes adatokat arra használják, hogy kedvező ajánlatokkal keressék meg az érintettet. Azonban ez nem megfelelő célmegjelölés, hiszen nem egyértelmű, hogy milyen kedvező ajánlatokat ért alatta az adatkezelő (azon a meghívó tartalmából lehet érteni további egészségügyi vizsgálatokat, is, de marketing jellegű megkereséseket is).

A meghívóból nem derül ki a termékbemutató szervezése, mint adatkezelési cél, csupán egy kétértelmű mondat jelöli meg az adatkezelés célját.

Az eljárás során nem volt világos, hogy 2013. december 31. és 2014. március 3-ig tartó időszakban milyen tartalmú meghívókat küldtek ki, ezért ezen időszakot nem vette figyelembe a Hatóság a határozat ezen pontjánál. A Kötelezett nyilatkozata alapján a régi – íriszdiagnosztikát is tartalmazó termékbemutatóról szóló – meghívók 2013. januártól kerültek kiküldésre a 2013. év végéig, az új meghívókat – melyen a szervező már az 'A' Kft. – 2014. márciusától küldték ki az érintetteknek.

4.2. A Hatóság a Kötelezett által megküldött, 2.4. pontban hivatkozott, 747 call centeres hívást megvizsgálta és megállapította, hogy a call center keretében történő hívások alkalmával a Kötelezett semmilyen tájékoztatást nem ad az érintettek részére, az adatkezelés céljáról a hívás során csak annyi hangzik el, hogy szeretnének egy ajándékot átadni a meghívottak részére egy kellemes ebéddel összekötve, valamint lesz egy remek előadás. A valódi termékértékesítési cél, valamint a telefonszám és egyéb adatok direkt marketing célra történő felhasználásáról semmilyen információ nem hangzott el a beszélgetések során. A fentieket támasztják alá a Kötelezett által megküldött hangfelvételeket is, melyek egyikén sem hangzott el tájékoztatás az adatok kezelésével kapcsolatban, illetve az adatkezelőről.

4.3. Az adatkezelés céljaként a Kötelezett az adatvédelmi nyilvántartásba való bejelentkezésnél „telefonon, interneten illetve egyéb távközlési eszköz útján létrehozott kötelmi jogviszony létrejötté következtében a szerződött partnereknek a hatályos Ptk. szerint szükségszerűen megadott személyes adatainak a jogviszony fennállásáig történő tárolását” jelölte meg célként, valamint az „telefonon, interneten illetve egyéb távközlési eszközön történő ingóra vonatkozó kötelmi jogviszony keletkeztetése, módosítása, megszüntetése” címkéssel látta el az általa folytatott adatkezelést. Tehát a Kötelezett a szerződéskötést jelöli meg célként, és nem direkt marketinget vagy „ajánlattételt”. A Hatóság megítélése szerint önmagában a szerződéskötés nem célja az adatkezelésnek, és nehézkesen értelmezhetőek a bejelentésben tett megjelölések. Ezért az adatvédelmi nyilvántartásba tett bejelentésük – a határozat rendelkező részében foglaltaknak megfelelő – módosítása szükséges az adatkezelés céljának helyes megnevezése vonatkozásában.

4.4. A Kötelezett tehát a meghívókon, a call center keretében történő hívások során nem nevezte meg az adatkezelés valódi célját, mellyel megsértette az Infotv. 4. § (1) bekezdésében foglalt célhoz kötött adatkezelés követelményét.

Amint az az eljárás során kiderült, az adatkezelés valódi célja nem a meghívóból kiolvasható egészségügyi cél, hanem üzleti cél. Azt, hogy az egészségnap/életmód nap valójában termékbemutató, a Kötelezett nem cáfolta. A 2014. április hó 18. napján tartott helyszíni ellenőrzés során az ügyvezető el is mondta, hogy a cégük ezen termékértékesítésből működik, tartja fenn magát. Ezt támasztják alá az ügynökökkel kötött szerződések is, melyek viszonteladói szerződések, tehát a Kötelezett tulajdonában álló termékek forgalmazására kötötték a felek.

4.5. A Kötelezett által bemutatott hozzájáruló nyilatkozat szövege alapján az érintett ahhoz járul hozzá, hogy „a Kötelezett a személyes adatait (név, lakcím, telefonszám) felhasználja és azokat teljes körűen kezelje, így ezen személyes adatai birtokában a Társaság a jövőben további rendezvényeivel megkeresse, ill. ezekre meghívja és e körben a személyes adatait (név, lakcím, telefonszám) kezelje. Az a meghatározás, miszerint a Kötelezett adatkezelésének a célja a teljes

körü felhasználás, nem felel meg a hatályos jogszabályi követelményeknek, mert túl általános és átfogó meghatározás mely alapján nem lehet tudni pontosan, mi a célja a kezelt adatokkal a Kötelezettnek, és hogy mire is fogja a jövőben felhasználni a rendezvényekre történő meghíváson felül.

Az Irányelv 29. cikke által létrehozott adatvédelmi munkacsoport 2013. április 2-án kiadott állásfoglalásában foglalkozott az adatkezelési cél fontosságával, mely állásfoglalás alapján a következők mondhatóak el. A célhoz kötöttséget az Irányelv (6. cikk (1) bekezdés b) pontja) adatvédelmi alapelvként rögzíti, melynek két komponense, hogy személyes adatok kezelése csak meghatározott, egyértelmű és törvényes célból történhet meg, és az adatok további kezelése nem végezhető e célokkal összeférhetetlen módon. Azt is rögzítette a munkacsoport, hogy a cél meghatározásának egyértelműen és világosan kell megtörténnie, kellő részletességgel, hogy azonosítható legyen, hogy az adatkezelés mely célt foglalja magába. Az adatok egyidejűleg több célból is kezelhetők, azonban a munkacsoport nem javasolja, hogy távoli adatkezelési célokat kapcsoljanak össze egy tág adatkezelési cél keretében, mivel valamennyi célt kellő részletességgel szükséges rögzíteni.

A fentiek alapján a Kötelezett nem határozta meg egyértelműen és világosan az adatkezelés célját, így a jövőbeni felhasználási lehetőségek sem kerültek meghatározásra, ellentétben a jogszabályi előírásokkal.

5. Tájékoztatási kötelezettség:

Az adatkezelőre mind az Infotv. 14. § a) pontja, mind a 20. § (2) bekezdése tájékoztatási kötelezettséget ró, melynek a Kötelezett általi megfelelését az alábbi pontban tekinti át a Hatóság:

5.1. Az Infotv. 20. § (2) bekezdése rendelkezik az adatkezelő előzetes tájékoztatási kötelezettségéről, ennek értelmében az adatkezelés megkezdése előtt egyértelműen és részletesen tájékoztatni kell az érintettet az adatai kezelésével kapcsolatos minden tényről, így különösen az adatkezelés céljáról és jogalapjáról, az adatkezelésre és az adatfeldolgozásra jogosult személyéről, az adatkezelés időtartamáról, arról, ha az érintett személyes adatait az adatkezelő a 6. § (5) bekezdése alapján kezeli, illetve arról, hogy kik ismerhetik meg az adatokat. A tájékoztatásnak ki kell terjednie az érintett adatkezeléssel kapcsolatos jogaira és jogorvoslati lehetőségeire is.

A I.3.18. pontban megnevezett call-centeres hívások és az operátorok oktató anyagai alapján Kötelezett az érintettek első hívása alkalmával egyáltalán nem ad tájékoztatást adatkezelő „személyéről”, a szervező cégről, az adatkezelés céljáról és jogalapjáról. Továbbá megállapítást nyert, hogy a kiküldött meghívókon sem szerepel ilyen irányú tájékoztatás, illetve az „adatvédelemről” szóló két mondat is helytelen törvényi hivatkozást tartalmaz, nem egyértelmű célt határoz meg és az adatkezelési időt is hibásan határozza meg.

5.2. A Kötelezett az eljárás során arról tett nyilatkozatot, hogy az értékesítők a termékbemutatók során szóbeli tájékoztatást adnak az érintetteknek az adatkezelés körülményeiről. Azonban erre vonatkozóan bizonyítékot nem nyújtott be, és a Hatóság tudomására sem jutott olyan információ, hogy rendezvények alkalmával a tájékoztatás megtörténne szóban az adataik kezelésével

kapcsolatban. Nem tisztázott, hogy volt-e szóbeli tájékoztatás, de ha feltételezzük, hogy megfelelő tájékoztatást adtak, ez akkor sem mentesíti a Kötelezettet a telefonon és a meghívón adandó tájékoztatási kötelezettség alól.

5.3. Formai okokból sem volt megfelelő a tájékoztatás azokon a meghívókon, amelyeken szerepelt bizonyos utalás az adatkezelés körülményeire. Az említett dokumentumokon ugyanis rendkívül apró méretű betűvel szedték az adatkezelésről szóló részeket, amellyel nem tettek eleget a hozzájárulás Infotv. 3. § 7. pontjában rögzített definíciójának, ugyanis az apró betűs tájékoztatóval nem valósult meg annak az érintettek megfelelő tájékoztatására vonatkozó eleme. Az Irányelv 2. cikk h) pontja rögzíti az érintetti hozzájárulás fogalmát. Ennek tartalmi elemeit értelmezi az Irányelv 29. cikke alapján létrehozott adatvédelmi munkacsoport 2011. július 13-án elfogadott 15/2011. számú véleménye (a továbbiakban: 15/2011. számú Vélemény). Ezen 15/2011. számú Vélemény III.A.1. pontja kifejti, hogy a „tájékoztatásnak jól láthatónak (betűtípus és betűméret), feltűnőnek, és minden részletre kiterjedőnek kell lennie.”

5.4. A Kötelezett által üzemeltetett honlapok (www.healthforlife.hu; www.carbonlife.hu) egyikén sem található adatkezelésről szóló tájékoztató, valamint utalás a cég termékbemutatói tevékenységére, mely Kötelezett képviselői nyilatkozatai alapján az egyetlen értékesítési tevékenysége a cégnek. Továbbá a www.healthforlife.hu címen elérhető honlapon található „Kapcsolat” adatok között a Kötelezett székhelyeként a 1097 Budapest, Könyves Kálmán krt. 12-14. cím található, miközben a cégnyilvántartás alapján ezen a címen a Kötelezett bejelentett fiókteleppel/telephellyel nem rendelkezik. Ezáltal a Kötelezett nem tett eleget az Infotv. 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak, mikor az adatkezelést végző cégről nem adott megfelelő információt.

5.5. Fentiekre tekintettel megállapítható tehát, hogy a Kötelezett az előzőekben részletezett módokon saját maga, valamint a megbízott 'A'F Kft. közreműködésével gyűjtött személyes adatok felvétele során nem tett eleget az Infotv. 3. § 7. pontjában, valamint 20. § (2) bekezdésében foglaltaknak, amikor nem tájékoztatta megfelelően az érintetteket sem a telefonos első kapcsolatfelvétel, sem a különféle meghívókon elhelyezett információkkal, de még csak a honlapjain (www.healthforlife.hu; www.carbonlife.hu) elhelyezett elérhetőségi adataival sem. Abban az esetben, ha az adatkezelő a személyes adatokat érintett hozzájárulása alapján kezeli, a hozzájárulás az egyértelmű és részletes tájékoztatáson kell, hogy alapuljon, míg a Kötelezett gyakorlata alapján ez nem történik meg azokban az esetekben, ahol hozzájáruló nyilatkozatot iratnak alá a rendezvényeiken, így a hozzájárulás nem vehető figyelembe, hiszen az egyik alapeleme, a tájékoztatás hiányzik. Ennek megfelelően szólította fel a Hatóság a megfelelő tájékoztatás adására a határozat rendelkező részében a Kötelezettet, valamint a megfelelő tájékoztatás nélkül felvett személyes adatok törlésére.

6. Törléshez való jog:

Az Infotv. 14. § a) és c) pontjai rendelkeznek arról, hogy az érintett kérelmezheti az adatkezelőnél tájékoztatását személyes adatai kezeléséről, valamint kérheti személyes adatainak – a kötelező adatkezelés kivételével – törlését vagy zárolását. A tájékoztatás megadásának tartalmát, valamint annak megadásának módját és határidejét az Infotv. 15. § (1) és (4) bekezdése tartalmazza, míg az érintett által kezdeményezett törlési kérelem teljesítésének kötelezettségéről az Infotv. 17. § (2) bekezdésének b) pontja rendelkezik.

A meghívókon szereplő kikötés, mely szerint „adatainak felhasználását addig tekintjük folyamatosnak, amíg írásban nem kéri azok törlését”, valamint a hozzájáruló nyilatkozatban tett azon kikötés, hogy az érintettnek adatai kezelésével kapcsolatosan a tiltakozást kifejezetten és írásban kell közölnie, illetve az ezzel kapcsolatos adatkezelői mérlegelésről szóló kitétel ellentétes a jogszabályi követelményekkel. Az Infotv. 17. §-a alapján a személyes adatot törölni kell többek között akkor, ha az érintett kéri – a kötelező adatkezelés kivételével. Az Infotv. rendelkezései nem írnak elő írásbeliséget a törlési kérelem benyújtása esetére, így nem jogszerű írásbeli kérelemhez kötni a törléshez való jogot. A fentiek alapján megállapítást nyert, hogy az érintettek tájékoztatása a törléshez való jogukról nem megfelelő, és a Kötelezett az általa adott tájékoztatás alapján nem biztosítja megfelelően a törléshez való jog érvényesülését.

Megállapítható, hogy sem az operátorok oktatóanyaga, sem a rendelkezésre álló operátoroknak szóló utasítás, sem egyéb belső szabályzat nem rendezi az adatalanyok kezelt személyes adatairól való tájékoztatási, és a személyes adataik törlésére vonatkozó eljárásrendet (kinek és hogyan, milyen esetekben kell tájékoztatást adni, törölnie az adatot). Erre tekintettel a Hatóság szükségesnek tartja a kérdés adatkezelési, valamint belső szabályzatában való rendezését és a kezelt személyes adatokkal kapcsolatba kerülő alkalmazottak kioktatását nevezett kötelezettség teljesítésére az érintettek jogainak minél teljesebb körű védelme érdekében.

7. Jogalap:

A Kötelezett által a helyszíni ellenőrzés során tett nyilatkozatából, valamint a későbbi nyilatkozataiból is az derül ki, hogy a kezelt adatok jelentős részét a Kft-től vásárolt Teletár cd-ről szerezték be. Azonban a vásárolt adattartalom használatára szóló jogosultság, vagyis az adatkezelés jogalapja egy meghatározott határideig – 2012. első negyed évére (3 hónap) – állt rendelkezésre. Amikor ez a határidő letelt, a Kötelezett jogalapja is megszűnt azon adatok kezelésére melyeket erről a Cd-ről szerzett be, kivéve, ha telefonon hozzájárulást kapott. Ennek hiányában viszont jogalap nélküli adatkezelést folytatott.

A Kötelezett adatkezelési gyakorlatáról általánosságban elmondható tehát, hogy nem minden esetben igazolható az általa kezelt személyes adatok esetében az érintetti hozzájárulás megléte. Annak igazolására azonban, hogy gyűjtöttek és felhasználtak-e olyan személyes adatokat, melyek esetében az érintetti hozzájárulás nem volt biztosított (pl. internetről való adatgyűjtés), az eljárás során a Hatóságnak nem volt lehetősége, hiszen ehhez az adatok egyenkénti leellenőrzésére lett volna szükség. Ennek megfelelően a Hatóság megállapítása ebben a tekintetben a Teletár cd-hez kötődő adatkezelésre szorítkozik.

A Kötelezett az adatbázisának nagy részét a Teletár cd-ből kinyert adatokkal töltötte fel, majd elkezdte felhasználni korlátlan ideig. Amint a I. 2.2. pontban is rögzítésre került, a vásárolt cd-s adatbázis 3 hónapig lett volna felhasználható jogszerűen. A Hatóság a vásárolt adatok tekintetében azonban a rendelkező részben foglaltak szerint előírta a törlési kötelezettséget, mivel a vásárlásnál kikötött 3 hónapos időtartamon túl, határozatlan ideig kezelte a személyes adatokat a Kötelezett.

A vásárolt adatok eredeti forrásának tekintetében az érintetti hozzájárulás megfelelőségének vizsgálata nem képezte jelen eljárás tárgyát.

8. Személyazonosító igazolvány és TAJ kártya adatai:

A Hatósághoz a Felügyelőség által megküldött iratok alapján, valamint a már részletezett meghívókon szereplő információk szerint a rendezvényeken személyazonosító igazolvány felmutatására hívják föl a megjelenteket a termékbemutatók szervezői. A vizsgált iratokból kiderül az is, hogy az operátori utasítás, valamint az oktatóanyag is tartalmazza azt a felhívást, miszerint az érintettek figyelmét kifejezetten fel kell hívni az operátoroknak a telefonhívás során arra, hogy a személyes okmányaikat (személyazonosító igazolvány, lakcímkártya, TAJ kártya) hozzák el a rendezvényre a meghívottak. Ennek a Felügyelőség által tapasztaltak alapján, valamint a meghívókon feltüntetett figyelem felhívás értelmében az a célja, hogy a rendezvényt lebonyolító személyek megbizonyosodjanak arról, hogy a belépni kívánó személy ténylegesen szerepel a meghívottak listáján. A Hatóság álláspontja szerint ennek ellenőrzésére elegendő lenne a név bemondása is. A személy- és vagyonvédelmi, valamint a magánnyomozói tevékenység szabályairól szóló 2005. évi CXIII. törvény (a továbbiakban: Szvtv.) 26. § (1) bekezdés a) pontja alapján rendezvény biztosítását ellátó személy jogosult a területre belépő vagy az ott tartózkodó személyt kiléte igazolására, a belépés, illetőleg a tartózkodás céljának közlésére, jogosultságának igazolására felhívni, ennek megtagadása vagy a közölt adatok nyilvánvaló valótlanúsága esetén - a megbízó eltérő rendelkezésének hiányában - az érintett belépését, ott-tartózkodását megtiltani, és távozásra felszólítani. Ez alapján tehát az Szvtv. 1. § (3) bekezdésében feltüntetett szakképesítések valamelyikével rendelkező személy elkérheti a megjelentek személyazonosító igazolványát a fentiek érdekében. Tekintettel azonban arra, hogy a Kötelezett nem küldött a rendezvénybiztosítási tevékenységgel megbízott egyéni vállalkozóval vagy gazdasági társasággal kötött szerződés másolati példányát, ennek léte nem is hivatkozott, tehát a termékbemutatóra belépők személyazonosító igazolványának felmutatására jogosulatlanul kötelezik az érintetteket a rendezvény megtartásával megbízott alvállalkozók.

A személyazonosító igazolványok elkérésének Kötelezett által hivatkozott oka, hogy esetleges vásárláskor ott legyenek kéznél a szükséges okmányok és ne okozzon ez problémát, ha valaki vásárolni szeretne a termékbemutató végén. A Hatóság ezzel kapcsolatos álláspontja az, hogy egy esetleges vásárlás miatt nem szükséges az érintettek személyazonosító igazolványának bemutatása.

A személyazonosító igazolvány és a TAJ kártya adatainak, okmányazonosítójának kezelését külön törvény szabályozza, a személyazonosító jel helyébe lépő azonosítási módokról és az azonosító kódok használatáról szóló 1996. évi XX. törvény (a továbbiakban: Szaztv.). A Szaztv. 23. §-a rendelkezik róla, hogy mely szervek kezelhetik a törvényben meghatározott célból a TAJ számot, az V. és VI. fejezete pedig szabályozza a személyi azonosító használatát, valamint a személyazonosító jel kezelését, továbbítását. Tehát ezen okmányok adatainak kezelésére a törvényben meghatározott szervezeteknek van jogalapja. Amennyiben ilyen felhatalmazással a Kötelezett nem rendelkezik, tartózkodni kell az okmányok elkérésétől és az adatok rögzítésétől.

A Felügyelőség az irányú gyanúja, mely szerint a rendezvényen megjelentek személyi igazolványából, TAJ kártyájából közvetlenül vettek volna fel adatokat a belépéskor, a Hatóság által folytatott eljárásban nem bizonyosodott be, arról további bizonyíték nem került a Hatóság birtokába

az eljárás során, ezért a személyi igazolvány és TAJ kártya adattartalma vonatkozásában a Hatóság megállapítást nem tesz.

9. Kezelt adatok köre:

Az 1.2.2. pontban szereplő – a Hatóság helyszíni ellenőrzése során a Kötelezett képviselői által tett – nyilatkozat alapján: „az adatrögzítés papír alapon történik, esetlegesen van elektronikus rögzítés is. Adattovábbítás csak a hitelintézetek felé történik, amennyiben van hiteligenyítés.” A termékbemutatókon rögzített adatok kezeléséhez kért hozzájárulási nyilatkozat alapján a személyes adatokat a továbbiakban direkt marketing tevékenység során kívánják felhasználni, azonban ez ellentmondásban van a korábbi nyilatkozattal, miszerint csak a call center keretében keresik meg az ügyfeleket, hiszen a hívásokat – szintén a Kötelezett nyilatkozata szerint – csak a System rendszerén keresztül indítják. Amennyiben a jogszerűen kezelt, érintetti hozzájárulással rendelkező személyes adatok kezelése nem elektronikusan történik, akkor azok a call center keretében nem használhatóak fel. Ebből következően az adatokat elektronikusan is rögzíteniük kell a rendszerükben, amely segítségével a hívásokat indítják, különben nem tudnák felhasználni a nyilatkozatban hivatkozott direkt marketing tevékenység keretében. A Kötelezett azon nyilatkozatát, miszerint adatrögzítés csak papír alapon történik, a Hatóság nem tudta figyelembe venni, mert ellentétes a Kötelezett többi nyilatkozatával, valamint az iratokból levont következtetésekkel.

Az üzleten kívül fogyasztóval kötött szerződésekről szóló 213/2008. (VIII. 29.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdés b) pontja szerint a vállalkozás vagy harmadik személy által termékértékesítés céljából szervezett utazás, rendezvény alkalmával a termék vásárlójával szerződést kell kötni, azonban a jogszabály a szerződés adattartalmáról nem szól. Ennek helyes meghatározásakor figyelembe kell venni az Infotv. 4. §-ában megfogalmazott célhoz kötöttség követelményét, és csak olyan személyes adat kezelhető, amely kezelése megfelel a célnak. A fogyasztóval üzleten kívül kötendő szerződés megkötésnek célja, hogy a vásárló a jogszabályban meghatározott idő alatt az elállási jogát gyakorolhassa, illetve ennek során igazolni tudja, hogy mely cégtől milyen terméket vett. Tehát az eladó megnevezése, azonosítása a cél, nem pedig a vevő azonosítása.

A Kötelezett gyakorlata alapján megállapítható, hogy hitelre történő vásárlás esetén egy bővebb adattartalommal bíró űrlapon a vevő hitelképességének vizsgálatához szükséges adatok is felvételre kerülnek, míg készpénzes vásárlók esetében egy külön erre rendszeresített nyomtatványt használnak, melynek a vásárló adatai mezőjében a következő adatok szerepelnek: név, szem.ig.szám, születési hely, születési idő, szállítási cím, lakcím. Ezek alapján látható, hogy az egyszerű adásvételnél történő szerződéskötés alkalmával is ezt a bővített adattartalommal rendelkező nyomtatványt használják.

A termékértékesítéshez kapcsolódóan a vevő azonosítása keretében a szerződés adattartalma a kiállított számla adattartalmával megegyező lehet, ez pedig az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény 169. § e) pontja alapján a vásárló neve és címe.

A hitelszerződések esetében nem vitatott a bővebb adattartalommal rendelkező szerződés használata. Az ezzel kapcsolatos bankok, hitelintézetek által folytatott adatkezelést jelen eljárásban a Hatóság nem vizsgálta.

A fentiek alapján a Kötelezett nem tesz eleget az Infotv. 4. § (2) bekezdésében foglalt szükségességi követelménynek, miszerint csak olyan személyes adat kezelhető, amely az adatkezelés céljának megvalósulásához elengedhetetlen. A Kötelezett által rendszeresített adásvételi szerződés adattartalma a szükséges adatokon felül olyan személyes adatok megadását is kéri, mint személyazonosító igazolvány száma, születési hely és idő, melyre sem törvényes jogalapja, sem szüksége nincs a cél, azaz a vásárlás megvalósulásához.

10. Tisztességes adatkezelés

Az adatkezelés akkor jogszerű, ha a munkáltató az adatkezeléssel kapcsolatban betartja az Infotv. alapvető rendelkezéseit, így a célhoz kötött és a tisztességes adatkezelés elvét [Infotv. 4. § (1)-(2) bekezdés]. A tisztességes adatkezelés megvalósulásához elengedhetetlen a pontos, világos cél meghatározása, a megfelelő tájékoztatás és a megfelelő tájékoztatáson alapuló hozzájárulás megléte (amennyiben nem kötelező adatkezelésről van szó), továbbá feltétel, hogy csak a cél megvalósulásához szükséges mértékben és ideig történjen az adatkezelés.

A Kötelezett adatkezelése az Infotv-ben meghatározott alapelvek egyikének sem felel meg, hiszen a IV.4. pontban kifejtettek alapján az adatkezelés célját általánosságban határozták meg, ami nem megfelelő; az előzetes tájékoztatási kötelezettségüknek nem tettek eleget a IV.5. pontban felsoroltak alapján, valamint a megfelelő tájékoztatást nem adták meg az érintetteknek hozzájáruló nyilatkozatok aláírása során sem, így az adatkezelésnek nem jelentik jogalapját az ilyen gyakorlat alapján beszerzett hozzájárulások; továbbá a kezelt adatok köre sem felelt meg a hatályos adatvédelmi előírásoknak, hiszen a IV.8. és IV.9. pontban írtak alapján egyrészt olyan adatok kezelése történt a termékbemutatók során, melyre csak jogszabályi felhatalmazás alapján lenne lehetőség, azonban a Kötelezett ilyenekkel nem rendelkezett, másrészt a cél eléréséhez szükséges mértéket meghaladóan kért el olyan személyes adatokat az adásvétel alkalmával, melynek nem volt célhoz köthető oka. Tehát nem volt olyan jog vagy kötelezettség, amely érdekében a szóban forgó adatok kezelése indokolt lett volna.

A Kötelezett mindent megtesz annak érdekében, hogy a – gyakran idősebb korosztályú – magánszemélyeket a vásárlásra rábírja, ugyanakkor ezen személyek jogait – a határozatban részletezettek szerint – nem tartja tiszteletben.

Azáltal, hogy a Kötelezett az eddigiekben leírtak alapján, több fontos alapelvet sem tart be és összességében az adatkezelési gyakorlata nem felel meg a hazai, illetve az uniós adatvédelmi alapelveknek, a Kötelezett adatkezelése a Hatóság értékelése alapján tisztességtelennek minősül.

Megjegyzendő, hogy a fentebb nevezett VAO-001/01011/2013. iktatószámú közigazgatási eljárás végén hozott határozatában a Vas Megyei Kormányhivatal Fogyasztóvédelmi Felügyelősége is megállapította a tisztességtelen gyakorlatát azáltal, hogy a Kötelezett megszegte a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény 3. § (1) bekezdését, miszerint: „Tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat.” Kötelezte továbbá a Kötelezettet, hogy az általa folytatott tevékenység során mindenkor tisztességes kereskedelmi gyakorlat megvalósítására törekedjen.

11. Megjegyzendő, hogy a tényállás felderítését nehezítette a Kötelezett eljárást akadályozó és elhúzó magatartása, az ellentmondó nyilatkozatok és dokumentumok benyújtása révén.

Fentiekre tekintettel a Hatóság az Infotv. 3. § 7. pontjának, a 4. § (1) és (2) bekezdésének, valamint a 20. § (2) bekezdésének megsértése miatt a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és jelen határozatban a Kötelezettet adatvédelmi bírság megfizetésére kötelezte és az Infotv. 61. § (1) bekezdés c) pontja szerint felszólította adatkezelési gyakorlatának jogszabályoknak megfelelő átalakítására, a jogellenes adatkezelés megszüntetésére.

Jelen határozat természetesen nem tanúsítja a Kötelezett által végzett adatkezelés jogszerűségét azon kérdésekben, melyek vizsgálatára az adatvédelmi hatósági eljárás során nem került sor.

IV. Eljárási szabályok:

Jelen határozat a Ket. 71. § (1) bekezdésén és a 72. § (1) bekezdésén alapul.

A határozat a Ket. 73/A. § (3) bekezdése alapján a közlés napján jogerőre emelkedik. A fellebbezést a Ket. 100. § (1) bekezdésének d) pontja zárja ki. A határozat bírósági felülvizsgálatának lehetőségét a Ket. 100. § (2) bekezdése biztosítja, a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság illetékességét a polgári perrendtartásáról szóló 1952. évi III. törvény (továbbiakban: Pp.) 326. § (7) bekezdése alapján állapítottam meg. A keresetlevél benyújtásának helyét és idejét a Pp. 330. § (2) és (3) bekezdése határozza meg.

Az Infotv. 61. § (1) bekezdésének f) pontja értelmében a Hatóság az Infotv. 61. § (3) bekezdése szerinti, százezer forinttól tízmillió forintig terjedő bírság kiszabására jogosult jogellenes adatkezelés megállapítása esetén. A bírság összegét a Hatóság jogszabályon alapuló mérlegelési jogkörében eljárva az Infotv. 61. § (4) bekezdése alapján határozta meg.

A Hatóság a bírságot a Kötelezettnek az előzetes tájékoztatási kötelezettségének, illetve a célhoz kötöttség és szükségesség elvének megsértése miatt, a jogalap nélküli, valamint nem megfelelő hozzájárulás alapján történő adatkezelés tényére tekintettel állapította meg. Kiszabása során figyelembe vette az ügy összes körülményét, így a következőket:

- a jogsértéssel érintettek körének nagysága tekintetében figyelemre méltó, hogy több mint 22.000 érintettel kell számolni évente, ami azt jelenti, hogy a vizsgált időszakban több mint 55.000 fő érintett a Kötelezett adatkezelésében
- az érintettek személyes adatainak jogalap nélküli kezelését megvalósító jogsértés jelentős súlyú; a meghatározott ideig történő adatkezelésre jogosító szerződés keretein felül „hasznosított” és tárolt adatok kezelése, őrzése
- az adatkezelési cél helytelen meghatározása
- az előzetes tájékoztatás hiánya, és az érintett hozzájárulásának feltételeként előírt megfelelő tájékoztatás elmaradása
- tisztességtelen adatkezelési gyakorlat;
- a tevékenység célcsoportja egy különösen érzékeny fogyasztói kör, az idősebb korosztály
- a jogsértések folyamatos jellege 2012 óta;

- az eljárás alá vont cég gazdasági súlya: a Kötelezett helyszíni ellenőrzés során tett nyilatkozata szerint évente nagyságrendileg 700 millió forint a cégük bevétele.

A Hatóság az ügy súlya és mindezek alapján a maximális összegű bírság kiszabását látja indokoltnak és szükségesnek.

A bírságot a megfelelő számlaszámra megfizetni a pénzforgalom lebonyolításáról szóló 18/2009. (VIII. 6.) MNB rendelet (a továbbiakban: MNB rendelet) 25. § a) pontjának aa) alpontjában (átutalás), b) pontjának bb) alpontjában (készpénzbefizetés fizetési számlára), c) pontjának ca) alpontjában (készpénzátutalás) felsorolt fizetési módok formájában lehet. A kötelezettség teljesítése során irányadó az MNB rendelet VI. fejezete, azzal a kitételrel, hogy a Hatóság épületében nincs lehetőség a bírságösszeg befizetésre.

A késedelmi pótlék mértékéről szóló tájékoztatás az adózás rendjéről szóló 2003. évi XCII. törvény 165. § (2) bekezdésében foglaltakon alapul. Az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 42. § (3) bekezdése szerint a jogerősen kiszabott és meg nem fizetett bírság, valamint a meg nem fizetett bírság miatt jogerősen kiszabott és meg nem fizetett késedelmi pótlék köztartozásnak minősül, és adók módjára kell behajtani.

A Ket. 74. §-a alapján a Kötelezett a teljesítési határidő lejárta előtt benyújtott kérelmében, annak igazolásával kérheti a Hatóságtól a pénzfizetési kötelezettségteljesítésére halasztás vagy a részletekben történő teljesítésre (a továbbiakban együtt: fizetési kedvezmény) engedélyezését, hogy rajta kívülálló ok lehetetlenné teszi a határidőre való teljesítést, vagy az számára aránytalan nehézséget jelentene.

A határidő lejárta után az ügyfél – feltéve, hogy a végrehajtást még nem indították meg – az igazolási kérelem egyidejű benyújtásával kérhet fizetési kedvezményt. Ha a Hatóság elutasítja az igazolási kérelmet és a fizetési kedvezmény iránti kérelmet, egyidejűleg dönt a végrehajtás megindításáról is.

A fizetési kedvezmény iránti eljárásért az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 29. § (1) bekezdése értelmében 3.000 Ft illetéket kell fizetni. Az Itv. 73. § (1) bekezdésének megfelelően a közigazgatási hatósági eljárási illetéket az eljárás megindításakor illetékbélyeggel az eljárást kezdeményező iraton, azaz a kérelemre felragasztva kell leróni.

Az illeték mértékéről és az illetékfeljegyzési jogról való tájékoztatás az Itv. 43. §-ának (3) bekezdésén, valamint a 62. § (1) bekezdésének h) pontján alapul.

A határozatnak a Hatóság honlapján történő nyilvánosságra hozatalát a nagyobb számú érintett jogainak védelme érdekében az Infotv. 61. § (2) bekezdése alapján rendelttem el.

Az adatvédelmi hatósági eljárásnak az Infotv. 60. § (5) bekezdésében megszabott ügyintézési határideje nem került túllépésre, figyelembe véve, hogy a tényállástisztázáshoz szükséges adatok beszerzésére irányult felhívástól azok teljesítéséig terjedő idő az eljárási határidő teltét megszakította.

A Hatóság feladat- és hatáskörét, valamint illetékességi területét az Infotv. szabályozza.

Budapest, 2014. szeptember 11.

dr. Péterfalvi Attila
elnök
c. egyetemi tanár

NAIH-320-14/2014/H. ügyiratszám

KÉZBESÍTÉSI ZÁRADÉK			
Kapják:			
Címzett neve, levelezési címe:		Csatolandó:	Postázás módja
1.	Health for Life Program Kft. 1117 Budapest, Kondorosi út 2. A. ép.	-	tértivevény
10.	Irattár		aktába

KÖZZÉTÉTELI ZÁRADÉK	
1. Közzététel időpontja:	
azonnal	
kézbesítés után	X
nem közzéteendő	
2. Közzététel formája:	
teljes terjedelemben	X
rövidített változat	
közlemény	
3. Közzététel adattartalma:	
anonimizálva	
anonimizálva, de közérdekből nyilvános adatok olvashatóságával	
teljes adattartalom	X
4. Ügy tárgya:	Termékbemutatókkal kapcsolatos adatkezelés